

HEEMKUNDEKRING

De Heerlijkheid Oirschot

NIEUWSBRIEF Juni 2021

Voorwoord

Peter van Os, stadssecretaris van 's-Hertogenbosch, beschreef de geschiedenis van de stad en Brabant van Adam tot 1523. Op folio 2 schrijft hij: *Intquartier van sHertogenbosch liggen dese steden: Graue, Helmont, Eyndouen, Rauesteyn, Megen*, om enkele regels daaronder te vermelden dat *Item in Brabant liggen noch grote vryheiden ende dorpen die beter zyn dan sommige steden voirs..* En ja, bij die dorpen wordt ook Oirschot vermeld. Beter zijn, en dan vooral beter dan Den Bosch, is iets wat bij de Oirschottenaren geworteld was. Bij de aanbesteding van de koorbanken werd genoteerd dat zij *'in alle wercke beter, properder en netter dan ten Bosch'* zouden moeten worden. Oirschot, dat was *pront volk*. Iets van die trots is nog wel te vinden bij het gemeentebestuur, dat graag praat over *branding* en *city-marketing*. Maar er is wel een verschil tussen *freed* (trots) en *gruts* (verwaand). Brabanders zijn over het algemeen wel trots, maar liever niet verwaand.

Bij het opruimen van de papieren van mijn vader vond ik dit gedichtje. Om het te begrijpen is het goed om het hardop te lezen.

Wòr ze sti, dòr stisse,

Dè sisse.

Wòr ze li, dòr lisse,

Dè sisse òk.

Mèr èsse gi, dan gisse,

Dè sisse.

En dan isse nog niet trug

Sisse.

's Skòn nei muts hisse,

Dè sisse.

'ne skõnnen neien rok hisse òk

Dè sisse òk.

Mèr centen hisse nie

En dè sisse nie.

Trots, maar niet verwaand. Ze zou zo uit Oirschot kunnen komen.

Ik hoop dat u geniet van de vrijheid in het nieuwe normaal. En dat we elkaar weer snel kunnen ontmoeten. Trots en wel.

Anton Neggers

Voorzitter

Laatste nieuws activiteiten heemkundekring

Zoals we al aangaven in eerdere Nieuwsbrieven kunnen de geplande activiteiten voor de zomermaanden niet doorgaan maar gelukkig komen de vaccinaties op stoom en zijn er nieuwe versoepelingen ingegaan. Dat geeft de burger moed en we gaan er dan ook van uit dat we elkaar als Heemkundekring na de zomer weer volop kunnen treffen.

In september staat allereerst de Open Monumentendagen op 11en 12 sept. as. op het programma, de Oirschotse Monumentencommissie is druk doende met het maken van een mooi programma waar we als Heemkundekring zeker een bijdrage aan zullen leveren. Meer hierover volgt zodra e.e.a. definitief is.

Verder vindt op donderdag 23 september a.s. de Jaarvergadering plaats inclusief de uitreiking van de Heemprijs van 2020. Te zijner tijd ontvangen alle leden hiervoor een uitnodiging per mail.

In het najaar volgen dan conform ons Jaarprogramma Lezingen op 21 oktober, 18 november en 16 december.

En we gaan er vanuit dat de openstelling van de Heemkamer na de zomer ook weer zonder restricties kan plaats vinden.

We hopen dus op een gezellig 'ouderwets' nieuw seizoen vol heemkunde activiteiten!

Namens het Bestuur

Voortgang Inventarisatie Archiefmateriaal en Documentatie

Eind mei. Einde aan een koude en natte periode. Einde aan de quarantaines, die ons weinig anders lieten dan inventariseren bij de Heemkunde. Er is dan ook een grote sprong gemaakt: zo'n 630 dossiers zijn er gemaakt, sinds er vorig jaar november mee werd begonnen. Steeds meer weten we nu wat er allemaal in die kasten en dozen in de afgelopen zeventig jaar is verzameld door onze voorgangers. Het is een zegen dat we via het internet een overzicht ervan aan iedereen beschikbaar kunnen stellen. En wat boffen wij dan, dat onze heemkundekring zo'n mooie heemkamer heeft waar iedereen de documenten kan opvragen en inzien! Het internet stelt ons natuurlijk ook voor de vraag hoe wij verder moeten verzamelen in de toekomst. En voor wie we dat dan doen. Er zijn zoveel archieven, kranten, documentatie, individuele archiefstukken en inhoud van hele boeken te lezen op het internet, dat je je moet afvragen welk Oirschots materiaal van belang is om zelf in kasten en dozen te verzamelen. Mooie taak voor onze leden om daarover mee te denken met het bestuur.

Wanneer u een idee heeft over wat onze heemkundevereniging zou moeten verzamelen of wat wij via onze website beschikbaar zouden moeten stellen, laat dat dan eens aan het bestuur weten via secretariaat@deheerlijkheidoirschot.nl. In ieder geval zijn in de afgelopen maand de gemeentelijke archiefstukken over de Tweede Wereldoorlog in dossiers gevangen. Zo ook de zeer uitgebreide documentatie van Teurlinx & Meijers.

Bij deze voormalige meubelfabriek gaat het vooral om negatieven en foto's van - en catalogi met - tafels en stoelen. Wat een gevarieerde collectie had dat bedrijf! Oirschotser kan haast niet .... Maar ook beeldmateriaal van presentaties tijdens beurzen, de gebouwen (ook bouwtekeningen!), het productieproces en medewerkers.

Het beeldmateriaal van Teurlinx & Meijers.

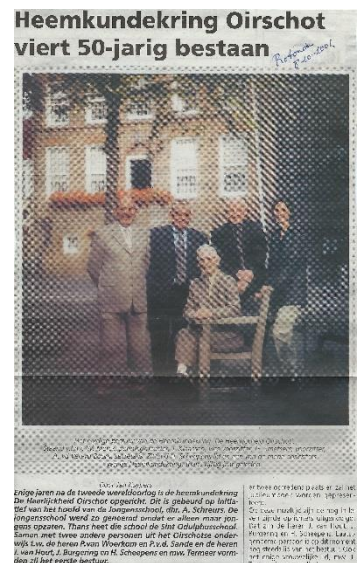
En nu is het verenigingsarchief van onze heemkundekring aan de beurt. De papieren neerslag geeft een mooi beeld van de doelstelling, de organisatie en alle activiteiten. En dat al zeventig jaar lang. Natuurlijk, we weten dat de kring al in 1941 werd opgericht. En vervolgens binnen een half jaar ook weer werd verboden door de Duitse bezetter. Een vervelende boodschap, die door burgemeester Steger moest worden overgebracht. Maar goed, tien jaar later kwam de herkansing, die na precies zeventig jaar nog steeds goed uitpakt. In het archief zitten – naast het slechte nieuws uit 1941 – ook de stukken over het 25-, 40- en 50-jarig bestaan. In 1976 werd teruggekeken op de eerste 25 jaar, met als hoogtepunten de werkkampen, de hoogtijdagen van Brabants Heem, tentoonstellingen, de torenfeesten en de advisering bij de straatnaamgeving. Secretaris M. Schreurs-Janssen maakte een mooi verslag over die periode.

Ons verenigingsarchief, voordat het de dozen in gaat.

Toke Lommers maakte - in dichtvorm - een verslag van de viering van het zilveren feest. Op het programma stonden een heilige mis, receptie en een wagenspel. Het veertigjarig bestaan werd gevierd met een dagtocht naar Amsterdam, een heemkamp, de plaatsing van een steen bij de Mariakerk en een receptie.

Het gouden jubileum in 2001 bood onder meer de fototentoonstelling 'Oud Oirschot' in de Sint Pieter, een feestmaaltijd met 116 leden in De Zwaan en een jubileumboek. Heeft u nog herinneringen aan onze jubileumvieringen? We horen ze graag via secretariaat@deheerlijkheidoirschot.nl. Enne ... 't is zo 27 oktober 2021 ...

Charles Boissevain

Aandacht in de krant voor ons jubileum, 2001.

Heemkundige boeken te koop bij 't Bint

Helaas hebben we geen echte boekhandel meer in Oirschot, maar gelukkig kunnen we nog steeds heemkundige uitgaven kopen via 't Bint. Wat is daar zoal te krijgen?

In ieder geval alle boeken die zijn uitgebracht onder supervisie of met hulp van Stichting 'De 5 wachters' (een samenwerkingsverband van onze heemkundekring en die van de Beerzen), zoals het boek over De Reijzende Man van Sjef Smetsers, het boek over Jonge Monumenten van Frans Adriaanse e.a., boeken over Louis de Kok, het Legerkamp 1832-1834, Jan Kruysen, toponiemen van Oirschot, etc.

Als u in de buurt bent bij 't Bint, loopt eens binnen. De selectie van boeken zal u verrassen. En de prijzen zullen ook niet tegenvallen!

Arthur de Vries

Uitgaven en mededelingen/ conceptberichten

- 1) Onze heemkundekring heeft een facebookaccount. U kunt ons vinden op:

- 2) Nieuws over de heemkundekring kunt u vinden op de website via deze link:
www.deheerlijkheidoirschot.nl

- 3) BHIC (Brabants Historisch Informatie Centrum) heeft de fotocollectie van de Millse fotograaf Martien Hermsen online gezet met indrukwekkende foto's uit de Tweede Wereldoorlog. Bezoek de website: www.bhic.nl

Een Britse militair omarmt een Joodse jongen 1944

- 4) Brabant Cloud nodigt u uit voor de bijeenkomst: 'Buurten over dialect'. Gewoon een ochtend lekker buurten. Voor meer info mail naar: helpdesk@brabantcloud.nl
Interesse in Brabants? Kijk dan ook eens op de volgende website: www.erfgoedbrabantacademie.nl/brabanders-en-hun-taal

- 5) 18, 19 en 20 juni 2021 zijn de Nationale Archeologiedagen met activiteiten door het hele land. Als je mee wilt doen neem dan contact op met coördinator Lara Boon: lara@archeologiedagen.nl of bel: 06 – 27 52 49 47

- 6) Op 10 juni organiseren Erfgoed Brabant, Erfgoed Gelderland en Erfgoedhuis Zuid-Holland een inspirerend webinar over het Europese verdrag van Faro. Het webinar is bedoeld voor vrijwilligers in de erfgoedsector. Voor aanmelden mailen naar: www.erfgoedvrijwilliger.nl/aanmelden-haal-samen-meer-uit-erfgoed

- 7) Het NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) start op dinsdag 7, 14 en 21 september as van 14 tot 16.30 uur weer met de cursus Genealogie I, cursusleider Anton Neggers. Ook ideaal als opfriscursus voor beginners. Voor info : secretaris-kpl@ngv.nl

Logo NGV

- 8) Het genealogisch tijdschrift 'De twee kwartieren' heeft een nieuw mailadres: redactie-kpl@ngv.nl

Erfgoedcentrum De Ravenpoort

Ook in de maand juni is de Heemkamer nog even gesloten voor bezoek!

Er blijft behoefte aan gastheren en gastvrouwen, die de bezoekende leden willen ontvangen. Mocht u geïnteresseerd zijn in dit leuke werk, dan graag contact opnemen met Marina Pasmans. Ook mensen die een poetskarweitje op zich willen nemen kunnen dit aan Marina doorgeven. Dat kan via mail: marinapasmans@hotmail.com (of telefonisch: 0499-574757).

Activiteitenkalender 2e helft 2021

(Let op: Tussentijdse wijzigingen zijn mogelijk!)

Za 11-09-2021 en Zo 12-09-2021	Activiteiten in kader van Open Monumentendag
Do 23-09-2021	Jaarvergadering Zaal Café 't Vrijthof
Do 21-10-2021	Lezing 'Het Historisch Legerkamp van Oirschot' Harmoniezaal Restaurant de Burgemeester
Do 18-11-2021	Lezing 'Oost-Indisch Doof! Zaal Café 't Vrijthof
Do 16-12-2021	Lezing 'Een galerij van Brabantse dokters' Zaal Café 't Vrijthof